

[Paul Schlüter.]

når jeg tror, det ville være uklogt med en dansk anerkendelse eller rettere — for det er jo det, det drejer sig om — optagelse af diplomatiske forbindelser med Østtyskland på nuværende tidspunkt, så er det ikke mindst, fordi det nok ville forstyrre de forhandlingscirkler, som er lagt af parterne. Vi må nu afvente det fortsatte forhandlingsforløb, og der er grund til at tro, at vi i hele Tysklandsspørgsmålet får en gradvis bedring fra år til år.

Udenrigsministeren behandlede i sin redegørelse spørgsmålet om udsigterne for en europæisk sikkerhedskonference. Også her tror jeg vi må erkende, at en sikkerhedskonference med rimelig udsigt til praktiske konkrete resultater nok ikke kan holdes, før de væsentlige Berlinspørgsmål er blevet afklaret. Det bør stadig være forudsætningen for en sikkerhedskonference, at stater som USA og Canada deltager både i forberedelsen og i selve konferencen, og jeg har da også forstået, at der i den senere tid fra østeuropæisk side og også fra sovjetisk side er givet udtryk for, at det har man forståelse for. Det er klart nu, at samtlige NATO-lande er enige om, at der skal stiles mod en sådan sikkerhedskonference, og vi må altså arbejde på dens forberedelse.

Men i denne sammenhæng skal vi være realistiske nok til at indrømme, at der på forhånd må være en høj grad af sandsynlighed for, at sikkerhedskonferencen kan føre til resultater. Er det ikke tilfældet, så er det et spørgsmål, om man ikke er bedst tjent med at lade være med at afholde den. Den første sikkerhedskonference skal kunne løse praktiske, konkrete resultater, og derfor må den forberedes uhyre grundigt.

Jeg vil gerne minde om, at i fjor tog hr. J. O. Krag et initiativ, som gik ud på, at der skulle søges sammenkaldt til en europæisk konference bestående af repræsentanter fra 10 parlamenter. Nu skal jeg ikke gå dybt ind i kommentarerne til dette initiativ; vi kan blot på nuværende tidspunkt fastslå, at denne tanke ikke fandt den fornødne tilslutning andre steder. Jeg tror i og for sig også, det er realistisk at erkende, at når det kommer til stykket, så føres forhandlinger om disse sikkerhedsproblemer nok bedst og mest forsvarligt og med størst udsigt til re-

sultater af regeringerne. Sådan har det jo også altid tidligere været.

Efter disse betragtninger om de centrale sikkerhedsproblemer i Europa vil jeg vende mig til spørgsmålet om mulighederne for at få etableret et øget politisk samarbejde i vor egen del af verden. Jeg tror — ligesom udenrigsministeren også var inde på det i sin redegørelse — at det, som skete i begyndelsen af december, var et afgørende vendepunkt. Jeg tror, at tilslutningen til Davignonrapportens idé om øget politisk samarbejde i Vesteuropa er en fuldstændig rigtig tankegang. Vi har siden set forløbet af den første kontakt, den første konference imellem de seks og de fire ansøgerlande om udenrigspolitiske problemer, og når vi nu bagefter skal søge at vurdere forløbet, kan vi vist slå fast, at det var drøftelser, som havde konsultativ karakter, det var drøftelser, hvor man informerede hinanden om landenes synspunkter og prøvede — uden pres — en vis koordination.

Jeg tror, at det fortsatte forløb skal være dette, at vi søger at undgå opbygning af nye politiske institutioner, og jeg tror, vi skal stille imod, at nok forhandles der, nok tilstræbes der koordination, men det skal ikke være således på de udenrigspolitiske områder, at den ene eller den anden institution eller forsamling kan træffe flertalsafgørelser, som binder de enkelte europæiske lande. Det må være den praktiske, pragmatiske arbejdsfacon, vi anvender, og så må vi efterhånden nå frem til, at det bliver en realitet, at der er stadig øget koordination af Europas udenrigspolitiske rolle.

Vi har på så mange måder misbrugt vore chancer i Europa i årene efter krigen. Vi har gang på gang været stillet over for forslag til integration og samarbejde, og så har vi set, at den ene eller den anden gruppe af stater endnu ikke var moden til at etablere dette. Hvis vi skal have øget respekten for vor egen del af verden, og hvis vi skal sikre vor egen del af verden øget indflydelse både i forhold til løsningen af vore problemer og til løsningen af spørgsmål i andre dele af verden, så er det den nødvendige forudsætning, at vi får skabt større enighed i Europa også på det politiske plan.

Der har været drøftelser i det sidste års tid om, hvorledes det skulle forholde sig